

☒	Pro gradu -tutkielma
☐	Lisensiaatintutkielma
☐	Väitöskirja

Oppiaine	Johtaminen ja organisointi	Päivämäärä	15.4.2008
Tekijä(t)	Johanna Rantanen	Matrikkelinumero	
		Sivumäärä	118
Otsikko	Psykologinen sopimus suomalaisessa kontekstissa – keskeisiä piirteitä ja kehityssuuntia		
Ohjaaja(t)	KTT Jouko Toivonen		

Tiivistelmä

Psykologisella sopimuksella tarkoitettiin tässä tutkimuksessa työsuhteen kummankin osapuolen, yksilön ja organisaation, näkemyksiä työsuhteeseen sisältyvistä vastavuoroisista velvollisuuksista. Psykologiseen sopimukseen on viime vuosina viitattu selittävänä tekijänä useissa suomalaisissa organisaatiotutkimuksissa. Viittaukset ovat kuitenkin perustuneet lähinnä psykologisen sopimuksen 1990-luvun yhdysvaltalaisiin ja isobritannialaisiin klassikkolähteisiin, jotka nykyisen tutkimuksen näkökulmasta heijastavat voimakkaasti anglosaksisia johtamiskäsityksiä sekä aikakaudelle tyypillistä ajatusta psykologisen sopimuksen muutoksesta. Jotta psykologisesta sopimuksesta ei tehtäisi Suomessa vääriä johtopäätöksiä, tämän tutkimuksen tarkoituksena oli tutkia psykologisen sopimuksen teorian ja tutkimusten yleistettävyyttä etsimällä mahdollisia psykologisen sopimuksen erityispiirteitä suomalaisesta kontekstista verrattuna alan tutkimusta hallitseviin Yhdysvaltoihin ja Iso-Britanniaan. Toinen tutkittava kysymys oli se, onko Suomessa näkyvissä merkkejä 1990-luvulla ennustetusta psykologisen sopimuksen muutoksesta.

Tämä tutkimus on suoritettu eksploratiivisena kirjallisuustutkimuksena tutustumalla laajasti psykologisen sopimuksen kirjallisuuteen. Apuna on käytetty myös muutamia kansainvälisiä tilastoja sekä kulttuuritutkimuksia. Tutkimuksessa muodostetut johtopäätökset ovat aineistosta johtuen luonteeltaan hypoteettisia ajatusrakennelmia, ja niiden tarkoituksena on helpottaa tulevaa suomalaista psykologisen sopimuksen tutkimusta. Psykologisen sopimuksen suomalaisia erityispiirteitä tarkastellessa huomattiin, että keskeisimmät eroavaisuudet saattaisivat löytyä lain ja valtion voimakkaasti rajaamasta psykologisen sopimuksen neuvottelualueesta ja siitä aiheutuvasta psykologisten sopimusten suuremmasta homogeenisuudesta. Myös luottamuksen taso ja riskillisyyys näyttäisivät eroavan maiden välillä. Eroavuuksista johtuen suomalaisten psykologisten sopimusten tila saattaisi poiketa yhdysvaltaisista sekä isobritannialaisista, eivätkä näissä maissa tehdyt tutkimukset olisi siten ainakaan suoraan yleistettävissä suomalaiseen kontekstiin. Psykologisen sopimuksen ehdotetun muutoksen suhteen Suomi vaikutti lähtökohdiltaan Iso-Britanniaa ja Yhdysvaltoja potentiaalisemmalla maalla muutokselle 1990-luvun alun laman yleistämien käytäntöjen takia. Yhteiskunta ja suomalaisten korkea luottamuksen taso vaikuttavat kuitenkin puskuroineen irtisanomisten ja määräaikaisuuksien aiheuttamia epävarmuustekijöitä niin hyvin, ettei näytä todennäköiseltä, että työn epävarmuus olisi saanut psykologisen sopimuksen muuttumaan ehdotetulla tavalla perustavanlaatuisesti. Tämän tutkimuksen johtopäätökset korostavat tarvetta tehdä laajoja empiirisiä psykologisen sopimuksen tutkimuksia myös Suomessa.

Asiasanat	Työpsykologia, velvollisuudet, kulttuurivaikutukset, työelämän suhteet, muutos
Muita tietoja	